

Република Србија

Општинска управа Кучево

Одељење за буџет и финансије

Број: IV-04-40-66/2024

Датум: 26.07.2024.

К у ч е в о

У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЧЕВО
ЗА 2025. ГОДИНУ

Кучево, јул 2024. године

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013- испр, 108/2013, 142/2014, 103/2015, 99/16, 113/2017..149/20, 118/21, 138/22, 92/23), и Фискалне стратегије за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину, Одељење за буџет и финансије Општинске управе Кучево доноси:

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЧЕВО ЗА 2025. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. И 2027. ГОДИНУ

ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему. Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

У складу са буџетским календаром тј. 4. јула 2024. године, Министарство финансија је доставило Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2025 годину и пројекција за 2026. и 2027. годину. У складу са чланом 40. и 41. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему буџета општине Кучево за 2025 и пројекција за 2026 и 2027. годину** и доставља га буџетским корисницима до 1. августа.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У складу са чланом 112. Закона, све локалне самоуправе и корисници буџетских средстава су у обавези да своје финансијске планове планирају у складу са **програмском методологијом**. Упутство за припрему програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета је доступно на сајту Министарства финансија www.mfin.gov.rs.

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство које вам достављамо, садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих израђујете Предлог финансијског плана за 2025. годину и наредне две фискалне године. У погледу садржине предлога финансијског плана корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. Закона о буџетском систему.

Упутство за припрему буџета општине Кучево за 2025. годину садржи:

1. основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета општине
2. опис планиране политике локалне власти
3. процене прихода и примања и расхода и издатака буџета општине за буџетску и наредне две године
4. обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника
5. смернице за припрему средњорочних планова за буџетске кориснике
6. поступак и динамику припреме буџета општине
7. начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета
8. начин на који ће се исказати програмске информације

9. успостављање новог информационог система за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање -СПИРИ

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

Основне смернице у овом Упутству дају се у складу са Упутством Министарства финансија и Фискалном стратегијом за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину.

Координиране мере фискалне и монетарне политике захваљујући којима је у претходном периоду очувана макроекономска стабилност и креиране резерве за случај шокова заједно са убрзаном изградњом инфраструктуре, омогућили су привреди да успешно амортизује ефекте вишедимензионалне кризе која траје већ четири године. Економска активност је у 2023. години наставила да расте по стопи од 2,5%, што је у потпуности у складу са иницијалном пројекцијом Министарства финансија. Након нешто споријег раста у првој половини године, економска активност је убрзала у трећем и четвртном кварталу и међугодишње посматрано била је већа за 3,6% и 3,8%, респективно. Убрзању економске активности у другој половини 2023. године допринело је попуштање инфлаторних притисака и раст реалног расположивог дохотка становништва, као и снажнији раст инвестиционе активности. Посматрано са производне стране, убрзању привреде у другој половини 2023. године највише су допринеле услужне делатности и индустријска производња, уз наставак стабилног раста грађевинарства и пољопривреде

Макроекономска кретања почетком 2024. године генерално су повољнија од очекиваних. Полазећи од текућих трендова у погледу кретања привредне активности, узимајући у обзир донете мере економске политике, као и ефекте наставка реализације инфраструктурних пројеката додатно подржаних новим инвестиционим циклусом у оквиру програма “Скок у будућност – Србија 2027”, Министарство финансија очекује раст БДП у 2024. години од 3,8%, док се у 2025. години очекује убрзање на 4,2%. Међугодишња инфлација је наставила да успорава и у априлу 2024. године је износила 5%. Наставак смањења инфлације очекује се и у наредном периоду. Томе ће допринети ефекти претходног заоштравања монетарних услова, успоравања увозне инфлације, још увек ниска екстерна тражња, као и наставак смањења инфлационих очекивања.

Основне макроекономске претпоставке за период 2025.-2027. године су :

	2024	2025	2026	2027
Номинални раст БДП, у %	9,8	7,6		
Реални раст БДП, у %	3,8	4,2	4,0	4,0
Потрошачке цене, (годишњи просек) у %	4,9	3,5	3,5	3,5

Извор: Фискална стратегија за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржавање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Смањење учешћа јавног дуга уско је везано за динамику планираног дефицита као главног фактора задуживања. Опредељење је да се фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија како би се поред осталог оснажили фундаменти који подржавају привредни раст. Расположив фискални простор у 2025. години биће опредељен за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације капиталних инвестиција и наставак пореског растерећења привреде.

II ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика из Упутства Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета општине за 2025.г. Уз то, у периоду од 2025. до 2027. године општина Кучево ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно наведеном, активности у 2025. и наредне две фискалне године биће усмерене на следеће послове:

- урбанизам и просторно планирање,
- одржавање и ширење комуналних услуга (водоснабдевање, прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, јавна хигијена, уређење и одржавање зеленила, јавна расвета, саобраћајна инфраструктура и остале комуналне услуге),
- вођење економске и развојне политике,
- улагање у пољопривреду и рурални развој,
- улагање у заштиту животне средине,
- обезбеђивање услова за рад локалних установа у култури,
- организација културних и спортских активности и манифестација,
- опорезивање, финансијско управљање и буџетирање,
- јачање туристичке понуде
- побољшано пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом.

Општина Кучево ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- државне управе,
- социјалне заштите,
- здравствене заштите,
- предшколског, основног и средњег образовања,
- екологије и очувања животне средине,
- рада инспекцијских служби и др.

Политика локалне власти и у наредном периоду биће реорганизација јавног сектора и консолидација јавних финансија на нивоу јединице локалне самоуправе односно обезбеђење несметаног функционисања Општинских органа и свих корисника буџетских средстава у области образовања, културе, туризма, социјалне заштите, здравства. Један од приоритета је и повећање нивоа квалитета општих јавних услуга које се пружају грађанима од стране свих јавних институција. Приоритети су и рационализација трошкова пословања на свим нивоима и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског пословања.

Средства за зараде запослених обезбедиће се у законом утврђеним оквирима, а средства за материјалне трошкове и текуће одржавање опреме и објеката у зависности од исказаних потреба и утврђених приоритета и крајње рационално.

Значајна средства ће се обезбедити и за издвајања за социјалну и дечију заштиту, пре свега, разни видови једнократних помоћи, регресирање трошкова превоза ђака, стипендије, регресирање трошкова домског смештаја средњошколаца на територији друге општине, бесплатна ужина, бесплатни уџбеници, бесплатна ауто -седишта за бебе, родитељски додатак за бебе, лични пратилац детета, бесплатан боравак деце у вртићу и сл, подршка старим и болесним особама кроз финансирање геронто-домаћица и рад невладиног сектора, финансирање активности Црвеног крста, а све у складу са Одлукама СО Кучево.

У наредном периоду наставиће се са улагањем у одржавање јавне комуналне инфраструктуре и у развој заједнице уопште. Приоритет ће имати програми, односно инвестиције које су започете у овој или ранијим годинама. Наставиће се рад на изради

развојних и других пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских институција и фондова.

Локални јавни приходи такође представљају приоритетну област. Ради се на сталном побољшању услова за ефикасно администрирање свих пореских облика како би се равномерно распоредио терет пореских оптерећења на све грађане и повећао број пореских обвезника. У погледу висине пореских оптерећења задржаће се ниво из претходне године уз евентуалне корекције према кретањима у другим општинама на нивоу округа.

III ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2025. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира. Полазна основа за планирање обима буџета за 2025. годину су планирани приходи и примања и расходи и издаци из Одлуке о измени и допуни Одлуке о буџету за 2024. годину, њихова реализација за три квартала 2024. године и њихова процена до краја 2024. године.

На приходној страни се очекује кретање прихода у складу са кретањем БДП, и кориговано очекиваном стопом раста инфлације, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од **номиналног раста БДП** који се планира у 2025. години **7,6%**. Уколико се током 2025. године остварење прихода буде кретало више од планираног, локална власт ће моћи да кроз поступак ребаланса буџета изврши корекцију прихода, али уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

ВРСТА ПРИХОДА	Процена за 2024. годину	Пројекција за 2025. годину	Пројекција за 2026. годину	Пројекција за 2027. годину
Пренета средства	12.227.051,00	11.000.000,00	11.000.000,00	11.000.000,00
711 Порези на доходак	225.600.000,00	246.000.000,00	263.700.000,00	281.000.000,00
713 Порези на имовину	66.000.000,00	73.000.000,00	78.000.000,00	82.000.000,00
714 Порези на добра и услуге	20.200.000,00	23.000.000,00	24.000.000,00	25.000.000,00
716 Други порези	9.900.000,00	11.500.000,00	12.400.000,00	13.300.000,00
733 Трансфери од других нивоа власти	306.100.263,00	307.000.000,00	307.000.000,00	307.000.000,00
741 Приходи од имовине	14.000.000,00	15.500.000,00	16.600.000,00	17.600.000,00
742 Продаја добара и услуга	13.520.878,00	15.500.000,00	17.300.000,00	18.500.000,00
743 Новчане казне	200.000,00	300.000,00	350.000,00	400.000,00
744 Доброволни трансфери	3.601.808,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.000.000,00
745 Мешовити приходи	350.000,00	500.000,00	650.000,00	700.000,00
770 Меморандумске ставке	300.000,00	400.000,00	500.000,00	500.000,00
811 Примања од продаје непокретности	7.700.000,00	5.500.000,00		
812 Примања од продаје покретних ствари	500.000,00	500.000,00		
841 Примања од продаје земљишта	1.000.000,00	1.000.000,00		

911 Примања од задужевања код пословних банака	20.000.000,00			
921 Примања од отплате кредита	800.000,00	800.000,00	0	0
УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	702.000.000,00	715.000.000,00	735.000.000,00	760.000.000,00

Планирани приходи за период 2025-2027. годину не обухватају приходе од дугорочног задужевања код пословних банака.

Ненаменски трансфер од Републике у 2024. години остао је на истом нивоу као и 2023. године. Тако се и планира за 2025. годину.

Увођење опорезивања земљишта и повећање броја пореских обвезника кроз константно ажурирање базе пореских обвезника у складу са измењеним зонама, боља наплата пореских дуговања, омогућиће повећање прихода буџета по овом основу у наредном периоду. Остали локални приходи планирају се у складу са важећим Одлукама и остварењем из претходног периода. Приходи по основу донација, трансфери од других нивоа власти, добровољни трансфери од физичких и правних лица и примања од продаје имовине планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама. Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у 2025-2027. години уколико локална власт поседује закључене уговоре или други акт којим је извесно да ће бити реализација ових прихода.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима.

Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника.

Полазна основа за планирање расхода и издатака је извршење за период јануар –јул 2024. године, процена извршења до краја 2024. године и планиране политике у наредном периоду. Потребно је расходе планирати рационално и економично и наставити са смањењем учешћа јавне потрошње, нарочито из групе конта 42, али водити рачуна да се не угрози пословање буџетских корисника. Ниво средстава који ће преостати за капиталне пројекте у директној је зависности од висине посебних ненаменских трансфера за 2025.годину, оствареног нивоа уштеда у делу текућег пословања свих буџетских корисника и дугорочног задужевања код пословних банака.

Ек.кл ас.	Расходи и и издаци	Процена за 2024. годину	Пројекција за 2025.годину	Пројекција за 2026.годину	Пројекција за 2027. годину
410	Расходи за запослене	194,295,096.00	204.000.000,00	210.000.000,00	216.000.000,00
420	Кор.робе и услуга	201.007.286,00	210.000.000,00	216.000.000,00	223.000.000,00
440	Отплата камате	2.960.000,00	2.700,000,00	2,100.000,00	1,300.000,00

450	Субвенције	18.865.000,00	12.000.000,00	13.000.000,00	14.000.000,00
460	Донације и трансфери	125.125.000,00	134.000.000,00	138.000.000,00	143.000.000,00
470	Мере соц. политике	26.713.971,00	28.000.000,00	29.000.000,00	30.000.000,00
480	Остали расходи	51.447.000,00	43.000.000,00	44.000.000,00	45.000.000,00
490	Средства резерви	1.961.280,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
510	Основна средства	73,925,367.00	67.825.000,00	69.425.000,00	74.225.000,00
540	Набавка земљишта	700.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
611	Издаци за отплату главнице дуга	5.000.000,00	9.475.000,00	9.475.000,00	9.475.000,00
	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	702.000.000,00	715.000.000,00	735.000.000,00	760.000.000,00

Процена расхода и издатака у Табели не садржи планирана капитална улагања по основу дугорочног задуживања код пословних банака, осим средстава за отплату јавног дуга.

IV ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

ДИРЕКТНИ КОРИСНИК	Пројекција за 2025. годину	Пројекција за 2026.годину	Пројекција за 2027. годину
Скупштина општине	9.200.000,00	9.500.000,00	9.800.000,00
Председник Општине	15.800.000,00	16.300.000,00	16.800.000,00
Општинско веће	6.700.000,00	6.900.000,00	7.200.000,00
Општинско јавно правобранилаштво	4.000.000,00	4.200.000,00	4.300.000,00
Општинска управа	492.600.000,00	506.300.000,00	523.800.000,00
Предшколска установа “Лане”	82.000.000,00	84.300.000,00	87.000.000,00
Библиотека “Никола Сикимић –Максим”	15.800.000,00	16.200.000,00	16.700.000,00
Центар за културу “Драган Кеџман”	42.300.000,00	43.400.000,00	45.000.000,00
Туристичка организација Кучево	32.200.000,00	33.100.000,00	34.100.000,00
Месне заједнице	14.400.000,00	14.800.000,00	15.300.000,00
Укупно	715.000.000,00	735.000.000,00	760.000.000,00

Корисници буџетских средстава су дужни да предлоге својих финансијских планова сачине у оквиру датих лимита. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.). Буџетски корисници су дужни да се одговорно и у складу са објективним потребама, као и могућностима укупног буџетског оквира, рационално и економично распореде предложени обим средстава по програмима, програмским активностима

и пројектима. Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима (расходима и издацима) које нису постојале у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програма, односно програмских активности или пројеката, детаљно образложи да се ради о новим активностима (наводећи законски основ) за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим Упутством.

Уколико буџетски корисник има потребе за додатним програмима, програмским активностима и/или пројектима, чија реализација премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће потребу исказати као захтев за додатно финансирање.

V СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

1. Планирање плате и броја запослених

Приликом планирања плата полази се од Закона о платама у државним органима и јавним службама (Сл. гласник РС, бр. 62/09..21/16,113/17), Закона о систему плата запослених у јавном сектору (Сл. гласник РС, бр. 18/16..95/18..157/20,123/21), Уредбе о коефицијентима за обрачун плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима (Сл. гласник РС, бр. 44/08..23/18..157/20), и Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (Сл. гласник РС, бр. 44/01..113/17..48/21,,119/23). До почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору примењују се основице за обрачун и исплату плата запослених према закључцима Владе Републике Србије.

Средства потребна за исплату плата (група конта 411 и 412) планирају се на нивоу планираних средстава за 2024. годину. Средства се планирају према утврђеним коефицијентима и важећој основици за обрачун плате, на основу постојећег броја извршилаца, а не на основу систематизованог броја запослених.

Евентуална корекција планираних средстава за плате извршиће се за у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину и процене потребних средстава за расходе за запослене у 2025. години.

Када су у питању остала конта из групе 41 – Расходи за запослене корисници не могу планирати исплату поклона у новцу, награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима за директне и индиректне кориснике буџетских средстава, као и друга примања из члана 120. Закона о раду став 1. тачка 4 (Сл. гласник РС, 24/05..95/15..95/18), осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2025. години и новчаних честитки за децу запослених. Такође, у 2025. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне облике награда и бонуса.

Износ средстава потребних за социјална давања запосленима (414) односи се на исплату накнада за одсуствовање са посла (боловање) и исплату отпремнина. Потребно је навести планирани број запослених који ће у току 2025. године остварити право на отпремнину, као и уколико је потребно извршити рационализацију запослених.

Износ средстава за јубиларне награде(416) се мора прецизно планирати код свих буџетских корисника. Потребно је да сваки буџетски корисник, у образложењу наведе списак запослених који ће у 2025. години остварити право на јубиларну награду као и потребне износе.

2. Планирање осталих расхода на економским класификацијама 42, 45, 48

Коришћење услуга и роба (група конта 42) треба планирати што реалније водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова(421).

Средства за сталне трошкове (економска класификација 421) планирати на основу извршења у 2024.години и очекиваног нивоа извршења до краја године, увећано за пројектовану инфлацију за 2025. годину. Препорука је да се смање друге накнаде за рад које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и сл.).

Средства за текуће одржавање опреме и објеката (425-Текуће поправке и одржавање) планирају се по приоритетима, водећи рачуна да се обезбеди рационално функционисање.

У оквиру субвенција конто 45, потребно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције.Приликом планирања субвенција треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Остали расходи из групе 48 се планирају крајње рестриктивно, препоручљиво је до износа који је био опредељен 2024. године. Средства за ове намене распоредиће се након спроведеног конкурса.

3. Класа 5- Издаци за нефинансијску имовину

Набавка административне опреме и других основних средстава за редован рад потребно је да се планира са максималним уштедама, само за набавку неопходних средстава за рад. У образложењу обавезно навести оправданост набавке основног средства.

Приликом планирања набавке информисати се о свим алтернативним изворима финансирања као што су конкурси и фондови међународних и домаћих организација, републичких органа, донатора и разних спонзора. Веома је битно не исказивати као капиталне издатке текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме, којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње и којима се не увећава њихова инвестициона вредност, већ да се расходи за молерске, зидарске радове, поправке и електричне опреме и сл. планирају на апропријацији економске класификације 425-Текуће поправке и одржавање.

Средства за капитално одржавање (значајни дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др) планирају се на контима класе 5.

4. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2025- 2027. годину

Капитални пројекти се односе на:

1. изградњу (куповину) зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
2. унапређење односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
3. обезбеђивање земљишта за изградњу ;
4. пројектно планирање;
5. набавку опреме и машина чији је век трајања односно коришћења дужи од пет година , а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти треба да се планирају у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима (Сл.гласник РС, бр.79/23).

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката треба имати у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те сходно томе размотрити могућност вишегодишњег финансирања истих, у циљу спречавања оптерећења буџета. Напомињемо да је Законом о буџетском систему прописано да корисници могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке за више година уз сагласност извршног органа општине, тако да је потребно да такву обавезу (већ насталу-и/или планирану) укључити у план буџета капиталног пројекта само у износу који доспева у тој години.

Корисници буџетских средстава су у обавези, да искажу све **вишегодишње** планиране капиталне пројекте, који су започети у 2024. години, као и планиране издатке за нове капиталне пројекте у 2025. години.

Поред тога корисници су и у обавези да поред издатака за вишегодишње пројекте, искажу капиталне издатке за **једногодишње** пројекте (чија реализација траје годину дана).

Корисници буџетских средстава дужни су да органу надлежном за послове финансија доставе планиране капиталне пројекте за буџетску и наредне две године, приказане у табели (Табела Преглед капиталних пројеката). Средства за капиталне пројекте се планирају на контима групе 51, 52 и 54. У наведеним табелама, корисници су у обавези да искажу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, по контима на четвртом нивоу и то:

- 1) Издатке за израду пројектно –техничке документације на конту 5114
- 2) Издатке за експропријацију земљишта на конту 5411
- 3) Издатке за извођење радова на изградњи, односно извођењу радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113
- 4) Издатке за ангажовање стручног надзора на контима 5114 .

Ради реалног планирања издатака капиталног пројекта, неопходно је да корисници образложе тренутни статус дозвола и сагласности (локацијска, грађевинска дозвола, сагласности одговарајућих јавних предузећа) које су неопходне за почетак извођења радова. Корисници су дужни да планирају расходе, који су у вези са добијањем ових дозвола и сагласности, на одговарајућим контима. Обавезно је да се исказе и да ли су регулисани имовинско-правни односи везано за капиталне радове.

Такође, на основу свеобухватне процене потреба, пројекте је потребно рангирати по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти и пројекти за које су обезбеђене потребне дозволе. **Уколико наведени капитални пројекти не буду имали образложење тренутног статуса пројекта, не могу бити укључени у буџет.**

Препоручујемо да се приликом планирања капиталних издатака прикупе информације о свим могућим изворима финансирања као што су конкурси, домаћи и међународни фондови и да се планира сопствено учешће или суфинансирање капиталних пројеката. У том циљу неопходно је да редовно сарађујете са Одељењем за локални економски развој општине Кучево.

Приликом припремања предлога финансијских планова буџетских корисника мора се поштовати Правилник о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем (Сл. гласник РС, 20/7,,63/15).

VI ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ

На основу Упутства за припрему буџета, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Први корак у планирању треба да буде израда програмских активности и пројеката на униформним обрасцима за израду програмског буџета. У највећем броју случајева буџетски корисник обавља једну-до две програмске активности и планира одређени број пројеката (нпр. изградња објекта). На пројекат се распоређују расходи који се обављају у одређеном временском периоду у току године. Пројекте мале вредности не треба исказивати посебно већ у оквиру програмске активности.

Предлог финансијског плана корисника буџетских средстава за 2025. годину и наредне 2 године треба да буде у оквиру датих ограничења. Потребно је да ,у складу са чланом 37. Закона о буџетском систему (Службени гласник РС”, 54/2009103/15 и 72/19..149/2020,,92/23), **предлог финансијског плана садржи :**

- Предлог плана прихода и примања, по контима на 6 нивоу
- Табела 1- Програм
- Табела 2 –Програмска активност
- Табела 3 –Пројекат, по контима на 4 нивоу
- Захтев за додатна средства
- Табелу –Планирана маса средстава за плате ,
- Табелу – Број запослених у 2025. години
- Табела – Капитални пројекти 2025-2027. година
- Детаљно писано образложење за сваку табелу
- Родну анализу расхода и издатака
- Извештај о учинку програма за првих шест месеци 2024. године (уколико већ исти нисте доставили Одељењу за буџет и финансије)

Предлог финансијског плана, као и до сада мора бити исказан по изворима финансирања (01, 04- сопствени приходи, Остали извори прихода-07 и 08...).

Уколико буџетски корисници имају потребу за новим активностима и не могу се уклопити у задате лимите, потребно је да дају детаљно писмено образложење оправданости **Захтева за додатна средства.**

Табелу Планирана маса плата и број запослених, попуњавају директни и индиректни корисници чије се плате финансирају из буџета општине, а Табелу Капитални пројекти попуњавају сви корисници буџетских средстава који имају потребе за истим и за које постоји реална могућност да се реализују.

Месне заједнице своје потребе достављају Одељењу за буџет и финансије. Потребно је приходе и расходе исказати по свим изворима финансирања. Потребе за капиталним улагањима посебно исказати у Табели Капитални пројекти. Обавезно је доставити и писано образложење за све расходе и издатке.

Напомињемо да приликом планирања апропријација обавезно планирате и обавезе из претходног периода. Захтеви који нису исказани по програмској структури или не садрже детаљно образложење из којег се јасно може утврдити намена планираних средстава, неће се разматрати.

Предлог финансијског плана за буџетску 2025. годину и наредне две фискалне године треба доставити на прописаним обрасцима, које сте до сада користили. Предлог се доставља у писаном облику, потписан од стране директора и оверен печатом. Предлози се достављају Одељењу за буџет и финансије.

VII НАЧИН ИСКАЗИВАЊА РОДНЕ АНАЛИЗЕ БУЏЕТА

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања. До 2025. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти.

Увођење родно одговорног буџетирања подразумева да буџетски корисници укључе у своје финансијске планове принцип родне равноправности. Буџетски корисници се подстичу да у

поступку израде програмског буџета кроз програме, програмске активности и пројекте у оквиру своје надлежности, припремају индикаторе који се односе на лица, тако да они буду разврстани по полу. **Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.**

Потребно је да корисници буџетских средстава формулишу најмање један родно одговорни циљ у оквиру програма, и у оквиру програмске активности и/или пројекта дефинисаних тим програмом, искажу најмање један родни индикатор који адекватно мери допринос циља унапређења равноправности између мушкараца и жена.

VIII НАЧИН ИСКАЗИВАЊА ПРОГРАМСКИХ ИНФОРМАЦИЈА

Програмски буџет представља ефикасан механизам за спровођење реформе управљања јавним финансијама. Министарство финансија је саставило Упутство за израду програмског буџета и објавило на свом сајту.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: **програм, програмска активност и пројекат**, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на нижем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

Јединице локалне самоуправе своју програмску структуру утврђују на основу листе програма и програмских активности **униформних за све јединице локалне самоуправе**. Ту листу је утврдила Стална конференција градова и општина (СКГО) у **Анексу 5.** наведеног Упутства. У тој листи је за програме и програмске активности утврђена њихова шифра, назив, сектор коме припадају и сврха.

Уколико се услед нових надлежности или специфичних околности појави потреба за отварањем нове програмске активности која није део униформне програмске структуре из Анекса 5, јединица локалне самоуправе упућује захтев Министарству финансија за отварање нове програмске активности. Министарство финансија разматра поднети захтев и обавештава јединице локалне самоуправе да ли је нова програмска активност одобрена или одбијена. Ако је програмска активност одобрена Министарство финансија додељује шифру програмске активности и нова програмска активност постаје саставни део униформне програмске структуре из Анекса 5.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године.

Опис програма, програмских активности и пројеката, као и њихових циљева и индикатора саставни су део образложења Одлуке о буџету у складу са чланом 28. Закона о буџетском систему. Стога неопходно је да сваки буџетски корисник испуни обрасце за своје програмске активности и пројекте. Посебно је потребно обратити пажњу на шифарник програма и програмских активности и индикаторе.

Напомињемо да су корисници буџета локалне власти у обавези да достављају локалном органу управе надлежном за финансије **Извештаје о учинку** програмске активности и пројеката (полугодишњи и годишњи) на прописаном обрасцу. Полугодишњи извештај за 2024.

годину о учинку програмске активности и пројеката је обавезан елемент предлога финансијског плана буџетских корисника за 2025. годину.

На основу информација које је стекао током спровођења програмске активности или пројеката, корисник буџета израђује нацрт образложења спровођења програмске активности или пројеката. При томе, врши анализу напретка у остварењу циљева и степена извршења буџета током извештајног периода. У образложењу се истичу:

- најзначајнија достигнућа,
- најзначајнија одступања од плана реализације или констатација да се реализација врши према плану,
- могући проблеми у даљем спровођењу плана, као и предлози за њихово решавање,
- утицај који резултат спровођења програмске активности или пројекта у извештајном периоду може имати на учинке и средства планирана за наредни извештајни период (шестомесечни или годишњи),
- додатни релевантни подаци који се не прате кроз показатеље учинка.

Министарство финансија је израдило **Упутство за праћење и извештавање о учинку програма** и исто је доступно на сајту www.mfin.gov.rs. и сајту СКГО-секција Програмски буџет.

Напомињемо да су буџетски корисници дужни да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима транспарентности.

IX СИСТЕМ ЗА ПРИПРЕМУ, ИЗВРШЕЊЕ, РАЧУНОВОДСТВО И ИЗВЕШТАВАЊЕ – СПИРИ

Јединице локалне власти од 1. јануара 2025. године ће бити корисници Система за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање- СПИРИ.

Систем СПИРИ је информациони систем који на јединствен начин подржава све активности Министарства финансија и Управе за трезор у вези са буџетом Републике Србије и јединица локалне власти, чиме се поједностављује начин рада корисника и омогућава ефикаснији начин управљања системом јавних финансија.

СПИРИ је свеобухватан информациони систем који садржи **три модула**:

- Модул за планирање буџета
- Модул за извршење буџета
- Модул за буџетско рачуноводство и извештавање

Од 1. јануара 2025. године у СПИРИ систем ће бити укључене јединице локалне власти, сви директни буџетски корисници и индиректни буџетски корисници који на дан 1. јул 2024. године имају укинуте подрачуне за редовно пословање.

ИЗМЕНЕ У РАДУ

Укључивање јединица локалне власти у систем СПИРИ подразумева измене и одређена прилагођавања у методологији рада локалне власти и буџетских корисника и то:

1. У систему СПИРИ су имплементиране контроле у поступку учитавања буџета:
-Утврђене апропријације у Одлукама о буџету морају бити јединствено идентификоване елементима буџетске класификације, организациона шифра, програм, пројекат, ПА, економска класификација, извор финансирања и функционална класификација.

-Исказивање апропријација за индиректне кориснике врши се збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника.

2. Структура позива на број задужења –ПБЗ прописана члановима 5а. и 5б. Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру КРТ-а (“Сл. гласник РС”, бр. 96/2017..132/2021) ће бити измењена. Мапирање шифре програма словном ознаком се укида и за кориснике јединица локалне власти примењује се структура позива на број задужења , који се аутоматски генерише у систему СПИРИ из преузете обавезе
3. У СПИРИ систему је имплементиран шифарник везе економске класификације и извора финансирања. Контрола сравњења прихода и примања, исказивања капитала и утврђеног резултата пословања , као и меморандумских ставки за корекцију расхода, врши се у складу са наведеним шифарником.
4. Планирање расхода и издатака по основу накнаде за извршене услуге Управе за трезор, врши се у оквиру једне апропријације. Аутоматско евидентирање расхода и издатака насталих по овом основу систем ће вршити на основу добијене информације о елементима апропријација од јединица локалне власти. Препорука је да локална власт планира довољан износ средстава за ову намену, како би све исплате биле аутоматски сравњене у систему и евидентране као расход и издатака.
5. Неопходно је да корисници буџетских средстава због модула у СПИРИ систему, а који је везан за уношење квота које припадају буџетским корисницима, пажњу посвете како одређују квоте односно да пажљиво управљају својим активностима и да планирају веће расходе када за њих буде расположиво довољно средстава. У систем СПИРИ се убацују месечне квоте.

Ради провере испуњености датих препорука од Министарства финансија, локална власт је обавезна да у тестни систем СПИРИ учита апропријације из нацрта Одлуке о буџету за 2025. годину, до 01. новембра 2024. године.

Сходно томе, цео циклус припреме нацрта буџета за 2025. годину се мора скратити, те је стога и рок за доставу предлога финансијских планова за 2025. годину 23.08.2024. године.

Руководилац Одељења за буџет и финансије

Тања Живковић